

100 lat Polskiego Towarzystwa Botanicznego SEKCJA LICHENOLOGICZNA

Badamy i opisujemy porosty (łac. Lichenes) – samodzielne organizmy symbiotyczne powstałe z połączenia komponenta grzybowego oraz jednego lub więcej komponentów samożywnych (fotobiontów), którymi są glony lub/i sinice. Studiujemy ich pochodzenie, historię rozwoju oraz „koligacje rodzinne”. Interesują nas niezwykle zdolności porostów do życia w ekstremalnych warunkach. Wykorzystujemy naturalną wrażliwość porostów na czynniki stresowe do monitorowania zmian w środowisku, np. do obserwacji stanu czystości powietrza i wód.

- Na zdjęciach przedstawiono wielobarwne porosty o egzotycznie brzmiących polskich nazwach:
- 1) porosty nadrzewne (fot. Tomasz Wilk): złotorost ścienny *Xanthoria parietina* o żółtej listkowatej pleśce (ze względu na kolor stosowany był dawniej w leczeniu żółtaczki), obrost gwiazdkowaty *Physcia stellaris* o listkowatej szarej pleśce z ciemniejszymi miseczkowatymi owocnikami, amyłka oliwkowa *Lecidella elaeochroma* wytwarzająca skorupiastą, szarą, ściśle przylegającą do podłoża plechę z czarnymi owocnikami;
 - 2) jaskrota wilcza *Letharia vulpina* (fot. Rafał Szymczyk) – krzaczkowaty porost o intensywnie żółtej barwie, którego plechy zawierają silnie trujący kwas wulpinowy;
 - 3) chrobotek cienki *Cladonia macilenta* (fot. Tomasz Wilk) – chrobotki zawdzięczają swoją nazwę charakterystycznemu odgłosowi „chrobotania”, które rozlega się, gdy deptamy suche plechy tych porostów;
 - 4) pawężnica rudawa *Peltigera rufescens* (fot. Tomasz Wilk) w medycynie ludowej stosowana była do leczenia chorób wątroby, ze względu na kształt mający przypominać ten organ;
 - 5) porosty naskalne (fot. Tomasz Wilk): wzorec geograficzny *Rhizocarpon geographicum* (żółta plecha skorupiasta, znana z wytrzymałości na skrajne warunki środowiska i niezwykle powolnego tempa wzrostu), kruszownica zwyczajna *Umbilicaria cylindrica* (szara plecha listkowata), kamusznik większy *Porpidia macrocarpa* (plecha pomarańczowa).